

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ГАЛУЗІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті розглядається сучасний стан галузі житлово-комунального господарства, шляхи та способи розв'язання основних проблем, які існують в галузі, можливості залучення в галузь інвестиційних ресурсів, сучасний стан та реалізація проектів державно-приватного партнерства в галузі житлово-комунального господарства, визначено тенденції розвитку державно-приватного партнерства на сучасному етапі в Україні.

Ключові слова: житлово-комунальне господарство, державно-приватне партнерство, природна монополія, конкуренція, тарифи, теплопостачання, водопостачання, водовідведення.

Постановка проблеми. Надзвичайно складні умови розвитку національної економіки стали наслідком економічної нестабільності та фінансової кризи останніх років.

Стрімке зростання бюджетного боргу України, збільшення відсотку безробіття, скорочення заробітної плати працівникам бюджетної сфери, припинення державного фінансування та кредитування багатьох соціальних проектів зумовило посилену увагу науковців та практиків до пошуку можливостей вдосконалення механізмів державного регулювання, спрямованих на подальший розвиток економіки, шляхів реалізації нових форм і методів залучення капіталу для забезпечення інвестиційних потреб стратегічно та соціально значущих галузей економіки, серед яких житлово-комунальне господарство (ЖКГ). Нагальною видається потреба залучення інвестицій для модернізації суб'єктів діяльності житлово-комунальної сфери з метою забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами, які на сьогодні не відповідають жодним міжнародним нормам. Враховуючи вкрай обмежені можливості держави у забезпеченні належного рівня капіталовкладень у розвиток даної сфери альтернативою може стати застосування різних форм партнерства держави та приватного сектору. Мова йде про впровадження проектів державно-приватного партнерства у сфері житлово-комунальних послуг з урахуванням специфіки функціонування галузі у ринковому просторі та досвіду передових країн світу.

Аналіз публікацій. Дослідження нових форм партнерства державних та приватних структур в галузі житлово-комунального господарства потребує значних теоретичних та практичних підходів. Серед праць, які присвячені даній проблематиці, виділяються публікації Базилевича В., Филюк Г. (економічний зміст, теоретичні дослідження), Маслюківської О. (сучасний стан ДПП в Україні), Левковець О. (теоретичний аспект – принципи, форми, умови застосування), Запатріної І. (світовий досвід впровадження проектів ДПП, проблеми застосування в Україні), Дерябіної М. (теоретичні та практичні питання ДПП), Безбах Н. (використання світового досвіду у розвитку ДПП), роботи Вавричук О., Ситюк А., Ломовцевої О., Ходоса Д., Торкотюк В. та ін..

Невирішені частини проблеми. В сучасній літературі досить важко виокремити структурований підхід щодо аналізу нових форм співпраці держави та бізнесу, який включав би вагоме методологічне підґрунтя, фундаментальні практичні напрацювання в цьому напрямі. Незначний позитивний досвід України у сфері впровадження державно-приватного партнерства, відсутність системних перетворень у досліджуваній галузі не дозволяє науковцям повною мірою дослідити дану проблематику.

Результати дослідження. Як об'єкт державного управління, галузь житлово-комунального господарства має свої специфічні особливості. По-перше, переважна кількість підприємств ЖКГ функціонують в умовах природної монополії. Зокрема, підприємства теплопостачання, водопостачання та водовідведення. По-друге, житлово-комунальне господарство являє собою багатогалузевий комплекс, що може ефективно функціонувати лише за умови особливої організаційно-управлінської системи. Аналіз останніх досліджень показує, що сучасний технічний та експлуатаційний стан підприємств галузі ЖКГ є незадовільним. Зазначимо, що за приблизними підрахунками експертів, реформування житлово-комунального господарства обійдеться Україні у 670 млрд. грн. (для порівняння державний бюджет 2014р. складає приблизно 392 млрд. грн.) [11]. Лише за останні роки частка водопровідних та каналізаційних мереж, які знаходяться в аварійному стані, збільшилася майже на 10%. На сьогодні в Україні, за даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, лише 9% водопровідних мереж не є аварійними, а термін їх експлуатації не перевищує 25 років [13] (рис.1, рис.2).

Проаналізувавши структуру та стан водопровідних мереж майже 50 підприємств-ліцензіатів, які не тільки обслуговують і експлуатують мережі, а й є найбільшими в Україні виробниками та постачальниками води в регіони, видно, що понад 20 тис. км (35%) мереж є непридатними до подальшої експлуатації. У співвідношенні до загальної протяжності мереж водопостачання (58,1 тис. км) ступінь їх спрацювання сягає понад 90%; зношеність основних засобів 11,4 тис. км (19,5%) складає 76-90%, а 12,8 тис. км (22,1%) – 50-75%. Із 179,8 тис. км. водопровідних мереж централізованого питного водопостачання 67,8 тис. км. (38%)

знаходиться у вкрай зношеному стані, 111,9 тис. км у задовільному. Протяжність мереж водовідведення по Україні становить близько 51210,5 км., із них зношеними та аварійними є 18553,2 км. [3,13]. Слід відмітити, що для найбільших компаній країни, на разі, характерний найвищий рівень застарілості основних фондів.

Рис. 1. Структура мереж водопостачання по ступеню зносу (%)
Джерело: [13]

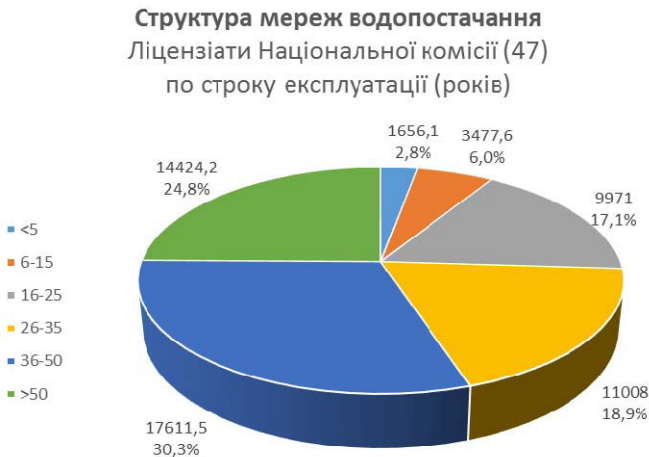

Рис. 2. Структура мереж водопостачання по строку експлуатації (років)
Джерело: [13].

Вкрай високий рівень застарілості демонструють КП "Харківводоканал" (33% із 2,6 тис.км), ТОВ "Луганськвода" (36,2% із 6,9 тис.км) та ін. Серед підприємств, показник рівня зношеності яких нижчий, ніж 90% є водоканали Івано-Франківська, Черкас, Сум, Житомира, Бердянська Кременчука. Рис. 2 чітко демонструє, що мережі, які експлуатуються понад 50 років складають 24,8%. Це майже 15 тис. км водопроводів, а 30,3% водопровідних мереж експлуатуються протягом 36-50 років та загалом сягають близько 18 тис. км. [13].

Всі ці негативні фактори є небажаними як для самих підприємств, так і для споживачів. Підприємства несуть матеріальні та технічні збитки, а споживачі, в свою чергу, отримують неякісну воду, та ще й в не належній кількості. З 2007р. аварійний стан каналізаційних мереж збільшився від 27% до 34%, а понад 14 тис. км. тепломереж знаходяться в катастрофічному стані. Кількість та обсяги основних фондів та обладнання теплоенергетики, водопостачання та водовідведення, які повністю вичерпали свій експлуатаційний термін, в рази перевищують показники будь-яких інших галузей [19]. Для розв'язання вищезазначених проблем галузі існує не тільки необхідність залучення в галузь інвестицій для комплексного реформування, реструктуризації та модернізації, а й зміна моделі та інструментів управління об'єктами житлово-комунальної сфери. До того ж, досвід країн з ринковою економікою демонструє високу ефективність співпраці держави та бізнесу у певних секторах економіки, де реалізація проектів ДПП є найбільш доцільною. Так, Австралія, Канада, Бельгія, Італія, Польща, Німеччина, Голландія, Велика Британія, Чилі, Бразилія активно реалізують проекти ДПП у секторах водопостачання та водовідведення; позитивний досвід реалізації у секторі тепlopостачання демонструють Німеччина, Польща та Литва; у секторі переробки та утилізації відходів – Бельгія, Канада, Німеччина, Італія, Ірландія, Чехія, Словаччина [19]. Сьогодні у Франції впроваджується 73 проекти ДПП на суму 8,5 млрд євро [2]. Однією з особливостей такого партнерства у Франції є утримання балансу між державними великими і малими проектами, які впроваджує місцева влада. Основною сферою впровадження державно-приватного партнерства в країні є концесії на спорудження автомагістралей та на водопостачання [2].

Щорічно на основі механізмів ДПП у світову економіку інвестується понад 80 мільярдів доларів. Слушно зауважити, що у США головний аспект взаємовідносин держави і приватного сектору полягає в тому, що держава приймає активну участь у накопиченні фундаментального наукового потенціалу з метою його перетворення в ринковий товар та підвищення на цій основі конкурентоспроможності національної економіки. Американський уряд, в першу чергу, має на меті підвищення інноваційної активності підприємств, виявлення ключових національних інтересів та пріоритетів у стратегії економічного розвитку. При цьому враховуються не тільки інтереси великих бізнес-структур, а й малого та середнього бізнесу, наукових та освітніх організацій, інститутів,

які несуть відповідальність за національну безпеку [21]. Слід відмітити, що у 2000р. в США діяло дев'ять законів, які принципово змінили взаємовідносини між державою та приватним сектором. На відміну від світового досвіду в Україні ДПП є відносно новим інструментом економічного розвитку [10]. Протягом 2009-2012 в Україні була проведена достатньо значна робота з формування законодавчого підґрунтя для ДПП, а саме, були прийняті:

- програма економічних реформ Президента України "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава" на 2010-2014 рр.;
- "рамковий" Закон України "Про державно-приватне партнерство";
- ряд спеціальних законів та підзаконних актів, що визначили процедуру реалізації ДПП-проектів.

Таким чином, у березні 2012р. остаточно сформована нормативно-правова база, яка необхідна для початку реалізації положень Закону України "Про державно-приватне партнерство". Наразі розроблена Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2012-2017 роки [1].

Слід приділити увагу визначенню ДПП з метою чіткого вироблення уявлення про ефективність його застосування саме в системі ЖКГ.

Виходячи з вищезазначеного, суть державно-приватного партнерства зводиться до взаємодії держави та приватного сектору, яка передбачає передачу з боку держави певних повноважень з проектування, будівництва, реконструкції, управління та обслуговування інфраструктури чи надання послуг, а також фінансування на договірній основі. Це ще раз підтверджує, що саме сфера житлово-комунального господарства найбільше відповідає зазначеним параметрам – проекти, які реалізуються в сфері ЖКГ, мають соціальний характер та мають контролюватися державними органами влади усіх рівнів. На жаль, на сучасному етапі в Україні впровадження проектів державно-приватного партнерства у сфері ЖКГ в Україні є безсистемним і має поодинокий характер. За даними багатьох експертів, які досліджують розвиток даного напрямку сфера застосування зазначених проектів є досить вузькою, що не дозволяє повною мірою використовувати потенціал державно-приватного партнерства у розвитку економіки та соціальної сфери [18]. Так, В. Торкотюк, аналізуючи динаміку інвестицій у проекти на основі державно-приватного партнерства, звертає увагу на те, що систематичною реалізацією інвестиційних проектів протягом останніх 10 років відзначається лише сфера телекомунікацій, а от сучасний стан розвитку державно-приватного партнерства у сфері житлово-комунального господарства є досить незначним. За даними його досліджень, в період з 1990р. по 2010р. до утримання житлового фонду залучено лише 417 приватних підприємств, з них найбільшою активністю виділяється Донецька (86), Сумська (36), Одеська (27), Житомирська (23) та Київська (22) області. Такі області як Черкаська, Львівська, Волинська, Хмельницька, Чернівецька, Запорізька, Закарпатська, на

сьогодні, практично не впроваджують проекти ДПП у сферу ЖКГ. Однак, потрібно відмітити, що протягом останніх 15 років в Україні був напрацьований певний досвід у реалізації проектів, які мають ознаки ДПП. Йдеться про договори на умовах концесії, оренди та спільної діяльності, що укладались у державі до прийняття Закону України "Про державно-приватне партнерство". З 39 таких проектів у сфері теплопостачання – 4 об'єкти, у сфері водопостачання – 21 об'єкт, у сфері поводження з твердими відходами – 4. З них 17 договорів концесії, 17 – оренди та 5 – спільної діяльності. [1,19]

Таблиця 1

Законодавче визначення державно-приватного партнерства в Україні та світі

Країна, організація	Визначення ДПП
Україна	Співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами.
Економічна комісія ООН в Європі ("UNCITRAL")	Інфраструктурні проекти (публічні інфраструктурні об'єкти", які роз'яснюються як "фізичні об'єкти, за допомогою яких надаються послуги, необхідні населенню"), які передбачають зобов'язання з боку окремих інвесторів здійснити фізичні будівельні та ремонтні роботи, або роботи з розширення в обмін на право стягувати плату з населення чи з органу влади за користування інфраструктурою та за послуги, що вона генерує.
Міжнародна фінансова корпорація	Відносини, за допомогою яких приватний сектор забезпечує суспільство інфраструктурними активами та послугами, що традиційно надаються державою.
ЄС "Зелена книга" Європейської комісії щодо державно-приватного партнерства	Різноманітні "форми співпраці між органами державної влади та діловим співтовариством, метою якої є забезпечення фінансування, будівництва, реконструкції, управління та обслуговування інфраструктури чи надання послуг."
США	Угода між державою і приватною компанією, що надає право останній в узгодженій формі брати участь у державній власності і виконувати функції, що традиційно є у площині відповідальності публічної влади

Джерело: [7,8]

За 2014 р. Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України було надано позитивні висновки

погодження умов конкурсу по передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, що перебувають у комунальній власності у Волинській (3 об'єкти), Закарпатській (1 об'єкт) та Чернігівській областях (1 об'єкт). Окрім цього, було надано листи-роз'яснення щодо передачі в оренду чи концесію цілісних майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності деяких селищних та районних рад Харківської області, міста Черкаси та районних рад Закарпатської області [15]. За допомогою впровадження в м. Кіровоград проекту ДПП вартістю 5млн. грн. (встановлення когенераційної установки) вдалося досягти щорічної економії коштів на суму майже в 1 млн. грн., у м. Красний Луч від реалізації таких проектів заощаджено за рік близько 200 тис. грн.. Зекономлені кошти були спрямовані на потреби малозабезпечених сімей, допомогу школам та дитячим садкам [15].

В Україні для реалізації проектів розвитку житлово-комунального господарства є досвід залучення до партнерства міжнародних фінансових організацій. Так, на стадії реалізації знаходиться проект розвитку міської інфраструктури за підтримки Міжнародного банку реконструкції та розвитку і за рахунок позики Світового банку на умовах 100-відсоткового кредитування та складається з "основного" та "відкритого" компонентів [18]. Проект реалізується шляхом відбору та подальшої інвестиційної підтримки найбільш актуальних інвестиційних проектів у сфері водо- постачання, водовідведення та утилізації твердих побутових відходів з метою надання комунальним підприємствам допомоги у забезпеченні їх стабільної діяльності щодо надання населенню України якісних комунальних послуг, а також поліпшення екологічної ситуації. У 2012р. Центром розвитку державно-приватного партнерства було створено електронний реєстр проектів Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. У створеному переліку галузевих проектів ЖКГ, які розподілені за регіонами, систематизована інформація про всі проекти ДПП у галузі загальною вартістю у 6,29 млрд. грн.

З метою уточнення меж самого явища ДПП та з'ясування специфіки відносин між державою та бізнесом доцільно визначити їх можливі форми. В українському законодавстві передбачені такі форми залучення приватного сектору до розвитку житлово-комунального господарства, як концесійні угоди, лізинг, передача об'єктів ЖКГ в оренду, управління, спільна діяльність, використання змішаних форм співпраці тощо. Визначення та вибір дієвих форм державно-приватного партнерства у житлово-комунальній сфері є одним з найважливіших завдань. Більшість науковців схильні вважати, що на сьогодні оптимальною формою партнерства є концесія [4; 6; 20, с.10]. Доцільність концесійних угод у сфері ЖКГ пояснюється тим, що як форма ДПП вона передбачає вагомий інвестиційні вливання. При модернізації великих інфраструктурних об'єктів перевагою концесії є можливість розстрочки фінансових вкладень на тривалий термін, оскільки об'єкти

комунальної власності передаються у концесію на термін від 10 до 50 років. Це, в свою чергу, забезпечить довготривалий розвиток галузі та стабільні надходження в державну казну [2]. І.Запатріна, не зважаючи на всі складності та проблеми сучасної економіки також вважає, що ринок ЖКГ України має високий потенціал для застосування такої форми партнерства держави і бізнесу як концесія. Але, підтримуючи думку Дерябіної М., слід відмітити, що розуміння специфіки форм і методів ДПП вимагає ясності за двома групами проблем. По – перше, потребує чіткого з'ясування специфіка саме ДПП в рамках всієї системи відносин бізнесу і влади. По – друге, слід оцінити, як у процесі передачі тих чи інших повноважень від держави приватному бізнесу змінюється система відносин власності.

Потенційні переваги ДПП полягають у тому, що для учасників проекту відкриваються нові можливості. Так держава, при залученні додаткових джерел фінансування може реалізувати суспільно-значимі проекти, що було неможливо за інших умов; залучення іноземних інвестицій дозволить спрямувати кошти в розробку інноваційних технологій та модернізацію об'єктів ЖКГ [17, с.207]; розвиток малого та середнього бізнесу [12]; зниження витрат на надання ЖКП призведе до підвищення їх якості тощо. О. Левковець відмічає, що для приватного партнера ці переваги можуть проявлятися у розширенні ринкової ніші, підвищенні статусу проекту через участь державного партнера, можливості отримання пільгових кредитів під державні гарантії, залучення бюджетних коштів, збуту продукції та гарантій повернення інвестицій. Виходячи з вищезазначеного, вкрай важливим є той факт, що у виграшному становищі опиняються всі учасники проекту, включаючи споживачів. Внаслідок модернізації інфраструктурних об'єктів галузі, впровадження передових технологій, зниження витрат тощо ціни на житлово-комунальні послуги будуть зменшуватися, а якість покращуватися. Однак, слід відмітити, що сьогодні існують об'єктивні причини та складнощі реалізації проектів ДПП у сфері житлово-комунального господарства, серед яких:

- відсутність якісної комунікації між міністерствами, органами місцевої влади та бізнес-структурами;
- відсутність ефективної моделі організації ринків у житлово-комунальній сфері;
- недосконалість нормативно-правової бази з питань державно-приватного партнерства;
- відсутність прозорої системи роботи компаній, які здійснюють господарську діяльність на засадах ДПП [19];
- недосконалість тарифної політики, що характеризується нагромадженням дебіторської та кредиторської заборгованості;
- відсутність дієвих механізмів бюджетної підтримки державно-приватного партнерства;
- недосконалість механізмів стимулювання приватних інвесторів для участі у проектах ДПП;

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2015. – № 1(30)

- недосконалість системи державних гарантій щодо виконання з її боку зобов'язань; високий ступінь ризику, значні фінансові впливання, що не принесуть швидкої віддачі "відлякують" приватних партнерів;

- недостатність позитивного досвіду у реалізації масштабних проектів ДПП;

- нестабільність економічної ситуації, що призводить до низької активності в ініціюванні проектів ДПП через високі ризики як з боку держави, так і з боку приватного інвестора;

- несприятливий інвестиційний клімат для залучення коштів світових ринків капіталу;

- низький рівень довіри громадян до органів державної влади та обізнаності з питань переваг реалізації інвестиційних проектів на засадах ДПП, недостатня поінформованість громадян про переваги і ризики застосування механізмів ДПП;

- суттєвою перешкодою для практичного запуску інвестиційних проектів на засадах ДПП, особливо на регіональному та місцевому рівнях, також є відсутність кадрового забезпечення із відповідним рівнем методологічної та методичної підготовки [9, с.193; 20, с.11] тощо.

Узагальнюючи викладене щодо специфіки реалізації проектів ДПП в Україні ми вважаємо, що розвиток державно-приватного партнерства у галузі житлово-комунального господарства дозволить досягти таких ефектів.

- По-перше, скоротити бюджетні видатки та знизити навантаження на державний бюджет.

- По-друге, підвищити ефективність діяльності підприємств, що функціонують в галузі.

- По-третє, залучити в галузь додаткові фінансові, матеріальні та інформаційні ресурси.

- По-четверте, забезпечити розвиток інноваційної сфери, особливо у проектах технологій енергозбереження.

- По-п'яте, знизити навантаження на тарифи для населення, підвищити якість надання житлово-комунальних послуг.

- По-шосте, створити конкурентне середовище з метою стимулювання бізнес-структур до інноваційної діяльності тощо. (18,19).

Висновки. Успішне впровадження механізмів державно-приватного партнерства для модернізації інфраструктурних галузей спостерігається в багатьох країнах з ринковою економікою. У світі, в переважній більшості, накопичений позитивний досвід реалізації проектів ДПП, створені високотехнологічні інноваційні механізми впровадження таких проектів, активно розвивається методологічне підґрунтя. На сьогодні в Україні можливість реалізації проектів ДПП надзвичайно обмежена через недосконалість та протиріччя у нормативно-правовій базі; відсутність системи державної підтримки проектів ДПП; низький рівень інституційного забезпечення у даній сфері (недостатній рівень знань та досвіду

представників владних структур, відсутність співпраці з досвідченими зарубіжними експертами та консультантами); негативне ставлення суспільства до приватного бізнесу внаслідок невдалих прикладів реалізації проектів державно-приватного партнерства за участю приватного сектору у сфері ЖКГ тощо. Ми вважаємо, що основою формування та реалізації ефективної моделі державно-приватного партнерства в галузі ЖКГ в Україні є вирішення наступних завдань: забезпечення гарантій виконання державою взятих на себе зобов'язань перед приватним партнером на весь термін реалізації проекту; узгодження інтересів держави та бізнесу на взаємовигідних умовах, закріплених на законодавчому рівні; вдосконалення системи фінансової підтримки інноваційної діяльності за рахунок використання позабюджетних інвестиційних ресурсів; розвиток малого та середнього бізнесу тощо. Підкреслимо, що і державний, і приватний сектори мають свої переваги, при об'єднанні яких з'являється можливість досягти кращих результатів діяльності пріоритетних галузей національної економіки, а особливо сфери ЖКГ.

Таким чином, враховуючи позитивний світовий досвід, орієнтуючись на власні потреби і фінансові можливості Україна повинна прийняти реалістичну та послідовну Стратегію розвитку державно-приватного партнерства, що спрямована на забезпечення фінансової, аналітичної, управлінської, правової, організаційної та інформаційної підтримки зацікавлених сторін для участі у проектах ДПП.

Література

1. Аналітична інформація щодо розвитку державно-приватного партнерства в житлово-комунальному господарстві України [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://center-dpp.com.ua/index.php/uk/korysna-informatsiia> – Назва з екрана.

2. Безбах Н. Використання зарубіжного досвіду в розвитку державно-приватного партнерства в Україні [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Bezbach.pdf> – Назва з екрана.

3. Блінова Л. Формування стратегії інвестиційного забезпечення підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення України [текст]: / Л. Блінова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2013.- №6(147). – с. 7-11.

4. Вавричук О. Державно-приватне партнерство як механізм фінансування житлово-комунального господарства [Електронний ресурс] / О. Вавричук – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/30151/1/27.pdf> -Назва з екрана.

5. Дерябина М. Теоретические и практические проблемы государственно-частного партнерства [Електронний ресурс] / М. Дерябина – Режим доступу: <http://www.gosbook.ru/node/27464> -Назва з екрана.

6. Запатріна І., Лебеда Т. Реформування житлово-комунального господарства в умовах макроекономічної нестабільності // Економіка України. – 2011. – №10. – С. 16-29 (с. 22).

7. Закон України "Про державно-приватне партнерство" від 01.07.2010 №2404-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – <http://portal.rada.gov.ua/>.

8. Левковець О. Державно-приватне партнерство як інструмент економічних реформ (теоретичний аспект) [текст]: /О. Левковець // Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого". – 2012. – №4(11). – С. 18-32.

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2015. – № 1(30)

9. Ломовцева О. Использование механизмов государственно-частного партнерства в региональном развитии [текст]: /О. Ломовцева, А. Мордвинцев // Научные ведомости Белгородского государственного университета. Серия: История. Политология. Экономика. Информатика. – 2009. – №1. – Т.56. – С.189-193.

10. Маслюківська О. Розуміння та обізнаність щодо ДПП в Україні [Електронний ресурс] / О. Маслюківська – Режим доступу: http://www.ukrppp.com/present/Day_1_Panel_2_P3DP_USAID.pdf – Назва з екрана.

11. Модернізація ЖКГ України обійдеться в 670 млрд.грн. [Електронний ресурс] / – Режим доступу:http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?modernizatsiya_zhkg_ukrayini_obiydetsya_u_670_mlrld_grn&objectId=306814 -Назва з екрана.

12. Осипенко О. Государственно-частное партнерство как механизм сотрудничества в системе жилищно-коммунальных услуг [текст]: /Осипенко// Российское предпринимательство. – 2013. – №14 (236). – С.91-98.

13. Офіційний сайт Інформаційного агентства "Україна Комунальна" [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://statistic.jkg-portal.com.ua/ua/statistic/vodoprovodn-merezh-ukrajini-znoshenst-termni-jeksplyuataci-avarjnst/> -Назва з екрана.

14. Офіційний сайт Інституту стратегічних досліджень при Президентові України / "Особливості застосування державно-приватного партнерства як механізму реалізації нової регіональної політики". Аналітична записка [Електронний ресурс] – Режим доступу: / <http://www.niss.gov.ua/articles/1239/> – Назва з екрана.

15. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. Державне приватне партнерство [Електронний ресурс] – Режим доступу: / <http://www.minregion.gov.ua/zhkh/zhitlove-gospodarstvo-reformuvannya-zhitlovo-komunalnogo-gospodarstva-127749/derzhavno-privatne-partnerstvo-853924/derzhavno-privatne-partnerstvo-523175/> – Назва з екрана.

16. Показники аварійного стану мереж централізованого питного водопостачання та водовідведення [Електронний ресурс] // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг: [сайт] Режим доступу: <http://www.nkp.gov.ua/ukr/nportal/view/947>. – Назва з екрана.

17. Ситюк А. Концесія як інструмент активізації інвестиційної діяльності в житлово-комунальному господарстві [текст]: / А. Ситюк // Теорія та практика державного управління. – 2012.- №4(39). – с. 207-213.

18. Торкотюк В. Розвиток державно-приватного партнерства у сфері житлово-комунального господарства [текст] / В. Торкотюк, О Колосова, С. Кравцова, М. Грицаненко, С. Левченко, Д. Брижань // Комунальне господарство міст: Наук.-техн. зб. Вип.100. – К.:Техніка,2011. – с. 64-70.

19. Філюк Г. Розвиток державно-приватного партнерства на підприємствах житлово-комунального господарства [текст]: /Г. Філюк // Теоретичні та прикладні питання економіки // Зб. наук. праць. – К.. – 2012.- №27. – Т.3. – с. 13-20.

20. Ходос Д. Государственно-частное партнерство в России: проблемы развития [текст]: /Д. Ходос, Л. Степанова // Российское предпринимательство. – 2012. – №11(209). – С.10-15.

21. Черенков В. США: государственно-частное партнерство по внедрению инноваций [текст]: /Черенков // Российское предпринимательство. – 2010. – №10, вып.2 (169). – С.32-37.

References

1. Analitichna informatsiya shchodo rozvytku derzhavno-privatnoho partnerstva v zhytlovo-komunal'nomu hospodarstvi Ukrainy [Online] Available: <http://center-dpp.com.ua/index.php/uk/korysna-informatsiia>.
2. Bezbakh N. Vykorystannya zarubizhnogo dosvidu v rozvytku derzhavno-privatnoho partnerstva v Ukraini [Online] Available: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Bezbach.pdf>.
3. Blinova L. Formuvannya stratehii investytsiynoho zabezpechennya pidpryemstv teplo-, vodopostachannya ta vodovidvedennya Ukrainy. Visnyk Kyivskoho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka, 2013, 6(147), p. 7-11.
4. Vavrychuk O. Derzhavno-privatne partnerstvo yak mekhanizm finansuvannya zhytlovo-komunal'noho hospodarstva [Online] Available: <http://eprints.kname.edu.ua/30151/1/27.pdf>
5. Deryabyna M. Teoretycheskye & praktycheskye problemy hosudarstvenno-chastnoho partnerstva [Online] Available: <http://www.gosbook.ru/node/27464>.
6. Zapatrina I., Lebeda T. Reformuvannya zhytlovo-komunal'noho hospodarstva v umovakh makroekonomichnoyi nestabil'nosti, Ekonomika Ukrainy, 2011, 10, p. 16-29 (p. 22).
7. Zakon Ukrainy "Pro derzhavno-privatne partnerstvo" vid 01.07.2010 №2404-VI. [Online] Available: Ofitsiynyy veb-sayt Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – <http://portal.rada.gov.ua/>.
8. Levkovets' O. Derzhavno-privatne partnerstvo yak instrument ekonomichnykh reform (teoretychnyy aspekt), Visnyk Natsional'noho universytetu "Yurydychna akademiya Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho", 2012, 4(11), p.18-32.
9. Lomovtseva O. Ispol'zovanye mekhanizmov hosudarstvenno-chastnoho partnerstva v rehyonal'nom razvitii, Nauchnye vedomosti Belhorodskoho hosudarstvennoho unyversiteta. Seriya: Istoriya. Polyitolohiia. Ekonomika. Informatika, 2009, 1, vol.56, p.189-193.
10. Maslyukivs'ka O. Rozuminnyya ta obiznaniist' shchodo DPP v Ukraini [Online] Available: http://www.ukrppp.com/present/Day_1_Panel_2_P3DP_USAID.pdf.
11. Modernizatsiya ZhKH Ukraini obydet'sya v 670 mlrd.hrn. [Online] Available: http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?modernizatsiya_zhkg_ukraini_obydetsya_u_670_mlrd_grn&objectId=306814.
12. Osypenko O. Hosudarstvenno-chastnoe partnerstvo kak mekhanizm sotrudnychestva v systeme zhylyshchno-kommunal'nykh usluh, Rossiiskoe predprinimatel'stvo, 2013, 14 (236), p.91-98.
13. Ofitsiynyy sayt Informatsiynoho ahentstva "Ukrayina Komunal'na" [Online] Available: http://statistic.jkg-portal.com.ua/upload/redactor/files/statistic/struktura-voda_merezha.pdf.
14. Ofitsiynyy sayt Instytutu stratehichnykh doslidzhen' pry Prezydentovi Ukrainy, "Osoblyvosti zastosuvannya derzhavno-privatnoho partnerstva yak mekhanizmu realizatsiyi novoyi rehional'noyi polityky". Analitichna zapyska [Online] Available: <http://www.niss.gov.ua/articles/1239/>.
15. Ofitsiynyy sayt Ministerstva rehional'noho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunal'noho hospodarstva. Derzhavne privatne partnerstvo [Online] Available: <http://www.minregion.gov.ua/zhkh/zhitlove-gospodarstvo-reformuvannya-zhitlovo-komunal'nogo-gospodarstva-127749/derzhavno-privatne-partnerstvo-853924/derzhavne-privatne-partnerstvo-523175/>.
16. Pokaznyky avariynoho stanu merezh tsentralizovanoho pytnoho vodopostachannya ta vodovidvedennya. Natsional'na komisiya, shcho zdiysnyuye derzhavne rehulyuvannya u sferi komunal'nykh posluh [Online] Available: <http://www.nkp.gov.ua/ukr/nportal/view/947>.

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2015. – № 1(30)

17. Sytyuk A. Kontsesiya yak instrument aktyvizatsiyi investytsiynoyi diyal'nosti v zhytlovo-komunal'nomu hospodarstvi, Teoriya ta praktyka derzhavnoho upravlinnya, 2012, 4(39), p. 207-213.

18. Torkotyuk V. Rozvytok derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi zhytlovo-komunal'noho hospodarstva. Komunal'ne hospodarstvo mist, Nauk.-tekhn. zb. Vyp.100, K.:Tekhnika, 2011, p. 64-70.

19. Fylyuk H. Rozvytok derzhavno-pryvatnoho partnerstva na pidpnyemstvakh zhytlovo-komunal'noho hospodarstva, Teoretychni ta prykladni pytannya ekonomik, Zb. nauk. prats', K., 2012, №27, vol.3, p. 13-20.

20. Khodos D. Hosudarstvenno-chastnoe partnerstvo v Rossyy: problemy razvitiya, Rossiiskoe predprinimatel'stvo, 2012, 11(209), p.10-15.

21. Cherenkov V. SShA: hosudarstvenno-chastnoe partnerstvo po vnedreniyu innovatsyy, Rossiiskoe predprinimatel'stvo, 2010, 10, vol.2 (169), p.32-37.

Л. Блинова, соискатель

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРЕ ЖИЛИЩНО-КОМУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА

В статье рассматривается современное состояние отрасли жилищно-коммунального хозяйства, пути и способы решения основных проблем, существующих в отрасли, возможности привлечения в отрасль инвестиционных ресурсов, современное состояние и реализация проектов государственно-частного партнерства в сфере жилищно-коммунального хозяйства, определены тенденции развития государственно-частного партнерства на современном этапе в Украине.

Ключевые слова: жилищно-коммунальное хозяйство, государственно-частное партнерство, естественная монополия, конкуренция, тарифы, теплоснабжения, водоснабжения, водоотведения.

L. Blinova, Degree Seekers

Taras Shevchenko National University of Kyiv

CURRENT STATE AND TRENDS OF PUBLIC-&-PRIVATE PARTNERSHIP IN HOUSING AND COMMUNAL SERVICES

The article discusses the current state of the housing and communal services industry, ways and means to address the main problems existing in the industry, the possibility of attracting investment resources in the industry, the current state of implementation of projects and public-private partnership in the housing and communal services, current tendencies of the development of public- private partnerships in Ukraine.

Keywords: housing and communal services, public-private partnership, natural monopoly, competition, rates, heating, water and sewerage.